EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2.4.2009
SEC(2009) 424

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

Pridedamasis dokumentas

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI BEI REGIONŲ KOMITETUI

Naujoji universitetų modernizavimo partnerystė. ES forumas „UNIVERSITETŲ IR ĮMONIŲ DIALOGAS“

Poveikio vertinimo santrauka

{COM(2009) 158 final
SEC(2009) 423
SEC(2009) 425}

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

NAUJOJI UNIVERSITETŲ MODERNIZAVIMO PARTNERYSTĖ. ES FORUMAS „UNIVERSITETŲ IR ĮMONIŲ DIALOGAS“. POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

Šis poveikio vertinimas pridedamas prie Komisijos komunikato „Naujoji universitetų modernizavimo partnerystė. ES forumas *Universitetų ir įmonių dialogas*“. Švietimo Taryba Rezoliucijoje dėl universitetų modernizavimo siekiant stiprinti Europos konkurencingumą pasaulio žinių ekonomikoje kviečia Komisiją remti modernizavimo darbotvarkę įgyvendinančias valstybes nares, pavyzdžiui, skatinti universitetų ir pramonės ar privačiojo sektoriaus partnerystę.

Švietimas ir mokymas nuo pat pradžių buvo laikomi lemiamais veiksniais siekiant bendrųjų Lisabonos strategijos tikslų. Tokiomis aplinkybėmis be galo svarbus vadinamasis žinių trikampis – jis yra pagrindinis žinių ekonomikos ir tvaraus augimo „variklis“. Europa turi dėti daugiau pastangų, kad užtikrintų visapusišką žinių trikampio veikimą[1]. Šioje srityje universitetai atlieka labai svarbų vaidmenį, todėl reikėtų ieškoti naujų universitetų ir mokslinių tyrimų organizacijų bendradarbiavimo su įmonėmis būdų, siekiant geriau spręsti su švietimu, moksliniais tyrimais ir naujovėmis susijusius klausimus.

Komisijos komunikate „Universitetų modernizavimo plano įgyvendinimo rezultatai: švietimas, moksliniai tyrimai ir naujovės“[2] pabrėžiamas svarbus universitetų vaidmuo **Europos ateičiai ir siekiant sklandžiai pereiti prie žiniomis grįstos ekonomikos ir visuomenės**. Jame pabrėžta reikmė iš esmės pertvarkyti ir modernizuoti sektorių, antraip Europa pralaimės pasaulinę konkurencinę kovą švietimo, mokslinių tyrimų ir naujovių srityje. Be to, siūloma, kad į toliau nurodytą veiklą įsitrauktų ir įmonės:

– valdymas: į universitetus būtų galima perkelti verslo valdymo modelius;

– finansavimas: įmonės gali atlikti tam tikrą vaidmenį finansuodamos universitetų veiklą tiek švietimo, tiek mokslinių tyrimų srityse;

– mokymo programos: studentai turėtų gauti tokį išsilavinimą, kad būtų tinkamai pasirengę darbo rinkai – įmonės galėtų padėti nustatyti, kokių įgūdžių reikės ateityje ir pasiūlyti įvairių darbo vietų, kad iš universitetų būtų lengviau patekti į darbo rinką. Be to, reikėtų skatinti įmones suteikti darbuotojams galimybių toliau mokytis ir gerinti įgūdžius visą profesinį gyvenimą.

Atnaujintoje Lisabonos strategijoje pabrėžiama partnerystės svarba: Lisabonos darbotvarkės tikslų turi siekti visos suinteresuotosios šalys ES, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis. Kuriant Europos ateitį turėtų prisidėti visi. Jėgų sutelkimas ir bendros pastangos – svarbiausi partnerystės aspektai. **Būtini partnerystės dalyviai yra universitetai, mokslinių tyrimų organizacijos ir įmonės.**

---

[1] COM(2008) 865 galutinis, „Atnaujintas Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginis pagrindas“.

[2] COM(2006) 208 galutinis, „Universitetų modernizavimo plano įgyvendinimo rezultatai: švietimas, moksliniai tyrimai ir naujovės“.

2008 m. vasario mėn. Komisija surengė pirmąjį universitetų ir įmonių forumą, o vėliau tais metais dar tris teminius seminarus. Tai įrodė, kad suinteresuotosioms šalims rūpi bendrauti. Diskutuojant nekilo klausimas, AR reikėtų bendradarbiauti – buvo tariamasi, KAIP reikėtų bendradarbiauti, kad naudos gautų visos suinteresuotosios šalys. Tiek verslo, tiek švietimo atstovai džiaugėsi galimybe diskutuoti ir dalytis sukaupta patirtimi. Universitetų ir įmonių forumo, suteikiančio galimybę diskutuoti ir užmegzti partnerystę, kaupti įmonių ir universitetų bendradarbiavimo gerąją patirtį ir ja dalytis, veiklai plačiai pritarta Europos lygmeniu. Komunikate siūloma nustatyti oficialią universitetų ir įmonių forumo veiklą ir struktūrą ateinantiems metams, taip pat, atsižvelgiant į jau įvykusias diskusijas, daromos politinės išvados ir keliami artimiausiu metu spręstini klausimai.

Universitetų ir įmonių forume turėtų būti diskutuojama pačiais įvairiausiais 2006 m. Komunikate iškeltais klausimais, visų pirma siekiant:

– remti mokymo planų plėtotę, kad absolventai galėtų lengviau įsidarbinti;

– padėti nustatyti įgūdžius, kuriuos turėtų būti įgiję į darbo rinką žengiantys absolventai;

– padėti plėtoti verslumu grindžiamą absolventų, dėstytojų ir tyrėjų mąstymą;

– remti tinkamos universitetų valdymo struktūros plėtotę;

– plėtoti aukštojo mokslo ir mokymosi visą gyvenimą sąsajas, visų pirma universitetų ir įmonių bendradarbiavimą sudarant ir įgyvendinant mokymo ir (arba) perkvalifikavimo programas;

– stiprinti disciplinų sąveiką ir tarpdisciplinišką mokslinių tyrimų ir mokymo srityje;

– remti žinių kūrimą ir sklaidą didinant universitetų, mokslinių tyrimų organizacijų ir įmonių atstovų (studentų, tyrėjų, dėstytojų, kitų aukštųjų mokyklų ar įmonių darbuotojų) judumą.

Vertinamas galimas poveikis sprendžiant dvi pagrindines bendros darbotvarkės problemas: per didelis absolventų, neįgijusių darbo rinkai reikiamų žinių, įgūdžių ir kompetencijos, skaičius ir nepakankamas Europos gebėjimas kurti naujoves.

Yra keturios ES lygmens veiklos galimybės: pirma, nesiimti jokių papildomų veiksmų (pirminis scenarijus); antra, imtis tam tikrų veiksmų pasitelkiant turimas priemones; trečia, imtis konkrečių ES lygmens politinių veiksmų, įskaitant ES lygmens strategijos parengimą ir suinteresuotųjų šalių struktūrinio dialogo užmezgimą; ketvirta, imtis į valstybes nares orientuotų politinių veiksmų.

Kad ir kokia iš šių galimybių būtų pasirinkta, poveikio aplinkai padaryta nebus. Nei viena iš galimybių nedarys poveikio ir biudžetui. Visi siūlomi veiksmai būtų įgyvendinami pasitelkus turimus finansinius išteklius.

Pastebėta, kad sėkmingai bendradarbiaujant universitetams ir įmonėms daromas teigiamas ekonominis ir socialinis poveikis. Vis dėlto, kol kas sudėtinga įvertinti siūlomų veiksmų tiesioginio ekonominio ir socialinio poveikio mastą valstybėse narėse. Europos lygmeniu valstybėms narėms negalima nurodinėti, kokių veiksmų imtis. ES gali tik remti valstybes nares. Ji gali pranešti, kad būtina skubiai imtis veiksmų, nustatyti ir paskelbti svarbiausias problemas bei pasiūlyti galimus sprendimus, sukurti suinteresuotųjų šalių diskusijų ir

keitimosi informacija erdvę, viešinti iš įvairių šaltinių sukauptus gerosios patirties pavyzdžius. Europos lygmeniu galima sustiprinti dabartinių iniciatyvų ir programų sąsajas.

Trečioji galimybė, t. y. imtis konkrečių ES lygmens politinių veiksmų, įskaitant ES lygmens strategijos parengimą ir suinteresuotųjų šalių struktūrinio dialogo užmezgimą, laikoma teikiančia daugiausia naudos.

Stebėsena ir vertinimas turėtų būti atliekami vadovaujantis atnaujintu Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginiu pagrindu ir atliekant konkrečius šios srities pažangos tyrimus.